

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 20 lipca 2022 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Unijny Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

Rozporządzenie ustanawia przeznaczony dla Unii Europejskiej (UE) Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), a także określa jego cele oraz kryteria udzielania finansowania.

RRF to kluczowy element pakietu stymulacyjnego NextGenerationEU o wartości 750 mld euro. Umożliwi on Komisji pozyskanie środków na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb gospodarczych i społecznych wynikających ze szkód spowodowanych przez pandemię koronawirusa. Jest on ściśle związany z priorytetami Komisji w zakresie zapewnienia zrównoważonej odbudowy, która będzie sprzyjać włączeniu społecznemu oraz zielonej i cyfrowej transformacji.

Celem RRF jest wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE poprzez:

- zwiększenie odporności państw członkowskich UE, a także ich gotowości na sytuacje kryzysowe, zdolności dostosowawczych i potencjału wzrostu gospodarczego;
- łagodzenie społecznych i gospodarczych skutków kryzysu związanego z COVID-19, w szczególności dla kobiet;
- przyczynianie się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych;
- wspieranie zielonej transformacji oraz pomaganie w osiągnięciu unijnych celów klimatycznych na 2030 rok oraz celu polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 roku;
- wspieranie transformacji cyfrowej.

Finansowanie w ramach RRF jest dostępne w przypadku działań, które są zgodne z zasadą „nie czyn poważnych szkód”, a więc które nie szkodzą środowisku i które nie są związane z powtarzającymi się wydatkami, w ramach następujących sześciu filarów:

- zielona transformacja;
- transformacja cyfrowa;
- inteligentny, zrównoważony wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu;
- spójność społeczna i terytorialna;
- opieka zdrowotna oraz odporność gospodarcza, społeczna i instytucjonalna;
- polityki na rzecz następnego pokolenia, takie jak edukacja i umiejętności.

Budżet w kwocie 723,8 mld EUR (w cenach bieżących):

- obejmuje:
 - 338 mld EUR w dotacjach, z czego 70% Komisja Europejska może przyznać do 31 grudnia 2022 r., a 30% – w 2023 r.,
 - 385,8 mld EUR w pożyczkach, o udzielenie których państwa członkowskie mogą występować do 31 sierpnia 2023 r., przy czym kwota pożyczki nie może

przekraczać 6,8% dochodu narodowego brutto państwa członkowskiego w 2019 r.;

- nie zastępuje powtarzających się krajowych wydatków budżetowych, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków;
- uzupełnia wsparcie finansowe udzielane z innych programów unijnych;
- jest zgodny z zasadą dodatkowości finansowania unijnego. Zasada dodatkowości to jedna z podstawowych zasad dotyczących europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Zgodnie z tą zasadą wkłady z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych nie mogą zastępować wydatków publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych państwa członkowskiego w odnośnych regionach.

Przepisy dotyczące zarządzania gospodarczego stanowią, że:

- Komisja może zaproponować zawieszenie całości lub części finansowania udzielonego państwu członkowskiemu, jeśli Rada Unii Europejskiej stwierdzi, że państwo członkowskie nie podjęło wystarczających działań w celu skorygowania nadmiernego deficytu;
- wniosek o zawieszenie zobowiązań jest przyjmowany, o ile Rada nie odrzuci go większością kwalifikowaną w terminie jednego miesiąca. Całkowity koszt zobowiązań prawnych (kontraktów, umów/decyzji dotyczących przyznania dotacji), które mogą zostać podpisane w bieżącym roku finansowym;
- wniosek o zawieszenie płatności wymaga zatwierdzenia przez Radę. Środki pokrywające wydatki należne w bieżącym roku z tytułu zobowiązań prawnych poczynionych w danym roku lub we wcześniejszych latach;
- zakres zawieszenia musi być proporcjonalny i musi uwzględniać sytuację gospodarczą i społeczną w danym państwie członkowskim;
- Rada może uchylić zawieszenie na wniosek Komisji.

Państwa członkowskie przygotowują krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności zawierające ich programy reform i inwestycji w postaci kompleksowego i spójnego pakietu. Plany takie:

- mogą obejmować działania rozpoczęte od 1 lutego 2020 r.;
- muszą być spójne z:
 - krajowymi wyzwaniem i priorytetami wskazanymi w europejskim semestrze,
 - krajowymi programami reform,
 - krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu,
 - terytorialnymi planami „sprawiedliwej transformacji”,
 - planami wdrożenia „gwarancji dla młodzieży”;
- muszą przewidywać alokację co najmniej 37% kwoty budżetu na działania związane z klimatem oraz co najmniej 20% na działania związane z cyfryzacją.

Komisja Europejska:

- ocenia adekwatność, skuteczność, wydajność i spójność planów;
- jeśli zwróci się do Rady z wnioskiem o zatwierdzenie krajowego planu, określa kamienie milowe i wartości docelowe, które musi osiągnąć dane państwo członkowskie w ramach realizacji reform i projektów inwestycyjnych, a także wkład finansowy z RRF;
- może odrzucać lub zatwierdzać poprawki do planów;
- niezwłocznie przekazuje krajowe plany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie;
- monitoruje wdrażanie Instrumentu i mierzy postępy w osiąganiu celów;

- ustanawia tabelę wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności;
- składa roczne sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Państwa członkowskie:

- muszą zapobiegać nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów związanym z wykorzystaniem środków unijnych, a także wykrywać i korygować takie zjawiska;
- dwa razy w roku składają, w ramach europejskiego semestru, sprawozdanie z postępów w realizacji swoich planów.

Właściwa komisja Parlamentu Europejskiego może co dwa miesiące wzywać Komisję do udziału w dyskusji w celu omówienia postępów w realizacji działań związanych z instrumentem.

Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie następujące sprawozdania:

- sprawozdanie z przeglądu do 31 lipca 2022 r.;
- ogólne sprawozdanie z wdrażania RRF do 20 lutego 2024 r. (trafia ono także do Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów).

Tabela wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności

W grudniu 2021 r. Komisja uruchomiła tabelę wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności, która stanowi publiczną platformę internetową prezentującą postępy w realizacji RRF jako całości oraz w realizacji poszczególnych krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności.

Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2105 uzupełnia rozporządzenie (UE) 2021/241 przez określenie metodyki sprawozdawczości w zakresie wydatków socjalnych. Metodyka sprawozdawczości w zakresie wydatków socjalnych, w tym wydatków na dzieci i młodzież oraz na wspieranie równouprawnienia płci w ramach instrumentu, opiera się na szacunkowych wydatkach przewidzianych w zatwierdzonych planach odbudowy i zwiększania odporności.

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02021R0241-20210218>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne:**

1. Ramy w zakresie otwartych finansów – umożliwienie udostępniania danych i dostępu stron trzecich w sektorze finansowym

Konsultacje publiczne dotyczące oceny przepisów prawa finansowego oraz ochrony danych osobowych – w oparciu o Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego – I i II Etap legislacyjny – Zaproszenie do zgłaszania uwag/Konsultacje publiczne. Ostateczny termin na przesłanie opinii lub wypełnienie kwestionariusza online udostępnionego przez KE to 2 sierpnia 2022 r.

W strategii w zakresie finansów cyfrowych Komisja jako jeden ze swoich priorytetów zapowiedziała promowanie finansów opartych na danych oraz wyraziła zamiar przedłożenia wniosku ustawodawczego dotyczącego ram w zakresie otwartych finansów. Pojęcie „otwartych finansów” odnosi się do dostępu usługodawców będących osobami trzecimi do danych klientów (zarówno biznesowych, jak i konsumentów) za ich zgodą w odniesieniu do szerokiego zakresu usług finansowych.

Otwarte finanse stanowiłyby kolejny krok w polityce UE w zakresie dostępu do danych w sektorze finansowym po wprowadzeniu prawa dostępu do danych dotyczących rachunków

płatniczych do zmienionej dyrektywy o usługach płatniczych (PSD2), która jest obecnie przedmiotem przeglądu. Inicjatywa na rzecz otwartych finansów obejmuje wszystkie istotne usługi finansowe. Przyczyni się ona do realizacji przedstawionej przez Komisję międzysektorowej europejskiej strategii w zakresie danych, która przewiduje wspólne europejskie przestrzenie danych w różnych sektorach gospodarki oraz międzysektorowe zasady dotyczące wykorzystywania danych.

Ramy w zakresie otwartych finansów będą stanowić integralną część europejskiej przestrzeni danych finansowych, wraz z danymi zawartymi w informacjach ujawnianych publicznie przez przedsiębiorstwa oraz danymi pochodzącymi ze sprawozdawczości nadzorczej. W dniu 25 listopada 2021 r. w ramach pakietu dotyczącego unii rynków kapitałowych Komisja przyjęła wnioski ustawodawcze w sprawie europejskiego pojedynczego punktu dostępu (ESAP) na potrzeby publicznego ujawniania informacji. W dniu 15 grudnia 2021 r. Komisja przyjęła strategię dotyczącą danych nadzorczych w dziedzinie usług finansowych w UE. Z uwagi na daleko idące konsekwencje otwartych finansów dla konsumentów, kwestie te mają również znaczenie w kontekście przyszłej unijnej strategii na rzecz inwestorów detalicznych, której przyjęcie jest planowane na lato 2022 r.

Inicjatywa ta ma na celu umożliwienie udostępniania danych i dostępu stron trzecich w odniesieniu do szerokiej gamy sektorów i produktów finansowych, zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych i ochrony konsumentów. Opiera się ona na zasadzie, zgodnie z którą konsumenci usług finansowych posiadają i kontrolują dane, których dostarczyli, oraz dane, które stworzono w ich imieniu. Komisja uwzględni w swoich działaniach otrzymane w ramach tych konsultacji opinie na temat stosowania i skutków drugiej dyrektywy w sprawie usług płatniczych oraz na temat otwartych finansów, biorąc pod uwagę m.in. zmiany na rynku płatności, potrzeby użytkowników płatności oraz potrzebę ewentualnych zmian. Konsultacje publiczne umożliwiają społeczeństwu przekazanie Komisji swoich uwag, a tym samym udział w ocenie aktualnych przepisów. Komisji pomagają one z kolei w podjęciu decyzji, czy uzasadnienie mają skoordynowane działania lub środki polityczne na poziomie UE.

Link: <https://pracodawcy.pl/ramy-w-zakresie-otwartych-finansow-umozliwienie-udostepniania-danych-i-dostepu-stron-trzecich-w-sektorze-finansowym-2/>

2. Zdatność do ruchu drogowego – ocena przepisów UE

Konsultacje publiczne dotyczące oceny przepisów prawa w transporcie profesjonalnym – w oparciu o ocenę funkcjonowania trzech dyrektyw: Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/45/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie okresowych badań zdatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep, Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/46/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. zmieniająca dyrektywę Rady 1999/37/WE w sprawie dokumentów rejestracyjnych pojazdów oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/47/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie drogowej kontroli technicznej dotyczącej zdatności do ruchu drogowego pojazdów użytkowych poruszających się w Unii – II Etap legislacyjny – Konsultacje publiczne. Ostateczny termin na przesłanie opinii lub wypełnienie kwestionariusza online udostępnionego przez KE to 28 września 2022 r.

Unijny pakiet dotyczący zdatności do ruchu drogowego składa się z trzech dyrektyw obejmujących kwestie takie jak:

- okresowe badania zdatności do ruchu drogowego
- drogowe kontrole techniczne pojazdów użytkowych
- dowody rejestracyjne pojazdów.

Dyrektywy stosuje się od 20 maja 2018 r. Ocenie poddany zostanie stopień, w jakim dyrektywy w sprawie zdatności do ruchu drogowego przyczyniły się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wskazane zostaną również ewentualne luki.

Link: <https://pracodawcy.pl/zdatnosc-do-ruchu-drogowego-ocena-przepisow-ue/>

- **Publikacje, stanowiska oraz inne informacje:**

1. Komunikat KE: Strategia „od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego

A Farm to Fork Strategy for a fair, healthy and environmentally-friendly food system

Komunikat ustanawia unijną strategię „od pola do stołu” z myślą o przyspieszeniu transformacji UE w kierunku zrównoważonego systemu żywnościowego, który:

- ma neutralny lub pozytywny wpływ na środowisko;
- pomaga w łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowaniu się do jej skutków;
- powstrzymuje utratę różnorodności biologicznej;
- zapewnia bezpieczeństwo żywnościowe, żywienie i zdrowie publiczne, gwarantując wszystkim dostęp do wystarczającej ilości bezpiecznej, pełnowartościowej i zrównoważonej żywności;
- zachowuje przystępność cenową żywności przy jednoczesnym generowaniu sprawiedliwszych zysków ekonomicznych, wspierając tym samym konkurencyjność unijnego sektora dostaw oraz sprawiedliwy handel.

Strategia „od pola do stołu” stanowi kluczowy element Europejskiego Zielonego Ładu i uzupełnia unijną strategię na rzecz bioróżnorodności 2030.

Strategia ma na celu ustanowienie zrównoważonego systemu żywnościowego w drodze:

- zapewnienia zrównoważonej produkcji żywności;
- zapewnienia zrównoważonego bezpieczeństwa żywnościowego;
- pobudzania zrównoważonych praktyk w zakresie przetwórstwa spożywczego, sprzedaży hurtowej i detalicznej, hotelarstwa i gastronomii;
- promowania zrównoważonej konsumpcji żywności oraz ułatwienia przejścia na zdrową i zrównoważoną dietę;
- ograniczenia strat i marnotrawienia żywności;
- zwalczania fałszowania żywności w łańcuchu dostaw żywności.

Do komunikatu załączono projekt planu działania. Zawiera on wykaz wniosków dotyczących nowych aktów prawnych i wykaz obecnie obowiązujących aktów prawnych, które wymagają zmiany, a także przewiduje szereg innych przeglądów i inicjatyw. Obejmują one:

- wniosek dotyczący zmiany dyrektywy 2009/128/WE w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów w celu znacznego ograniczenia stosowania pestycydów, ryzyka z nimi związanego oraz zależności od nich, jak również w celu wzmocnienia integrowanej ochrony roślin;
- wniosek dotyczący zharmonizowanego obowiązkowego etykietowania dotyczącego wartości odżywczej na przodzie opakowania, aby umożliwić konsumentom dokonywanie świadomych wyborów żywieniowych. Ta propozycja została sformułowana w następstwie sprawozdania Komisji Europejskiej w sprawie stosowania etykietowania dotyczącego wartości odżywczej na przodzie opakowania, które zostało opracowane w wykonaniu obowiązku nałożonego rozporządzeniem (UE) 1169/2011;
- ustanowienie profili żywieniowych w celu ograniczenia promocji żywności o wysokiej zawartości soli, cukru lub tłuszczu. Ta propozycja została sformułowana w następstwie

opracowanego przez Komisję dokumentu roboczego oceniającego rozporządzenie (WE) nr 1924/2006 w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych;

- ocenę i przegląd obowiązującego prawodawstwa w zakresie dobrostanu zwierząt, w tym w odniesieniu do transportu zwierząt i uboju zwierząt. Ta propozycja jest powiązana z opracowanym przez Komisję planem działania dotyczącym oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa UE w zakresie dobrostanu zwierząt.

W strategii wskazano szereg konkretnych celów, które mają zostać osiągnięte do 2030 r.

- Pestycydy: zmniejszenie o 50% stosowania i ryzyka pestycydów chemicznych oraz stosowania bardziej niebezpiecznych pestycydów.
- Składniki pokarmowe: zmniejszenie strat składników pokarmowych o 50%, przy jednoczesnym zapewnieniu, by nie doszło do pogorszenia żyzności gleby, a także ograniczenie stosowania nawozów o co najmniej 20%.
- Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe: zmniejszenie o 50% stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych, takich jak antybiotyki dla zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych i w dziedzinie akwakultury.
- Rolnictwo ekologiczne: przeznaczenie co najmniej 25% gruntów rolnych na rolnictwo ekologiczne.

Celem strategii jest również zapewnienie, do 2025 r., szerokopasmowego internetu na wszystkich obszarach wiejskich.

Link: <https://pracodawcy.pl/komunikat-ke-strategia-od-pola-do-stolu-na-rzecz-sprawiedliwego-zdrowego-i-przyjaznego-dla-srodowiska-systemu-zywnosciowego/>

2. Umiejętności i Kariera Jutra - największy w Polsce program szkoleniowo-stażowy dla młodych ludzi

NASK we współpracy z partnerami edukacyjnymi Google i Szkołą Główną Handlową w Warszawie oraz we współpracy z Centrum GovTech, Pełnomocnikiem Rządu ds. Polityki Młodzieżowej Piotrem Mazurkiem oraz Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, ogłaszają największy w Polsce, bezpłatny program szkoleniowo-stażowy z obszaru kompetencji cyfrowych w innowacyjnej formule dzięki międzysektorowej współpracy przedstawicieli sektora publicznego, prywatnego, naukowego i biznesowego. 8000 młodych osób otrzyma możliwość ukończenia szkoleń przygotowanych przez ekspertów marketingu internetowego. Następnie aż 1200 wybranych uczestników szkoleń otrzyma płatny staż w polskich MŚP. Program kierowany jest także do uchodźców przybywających do Polski, którzy dzięki specjalnie przygotowanej ścieżce w języku ukraińskim będą mogli zdobyć nowy zawód.

Odpowiedzią na te zapotrzebowania jest program stażowy Kariera Jutra, który prowadzi Państwowy Instytut NASK, lider w dziedzinie cyfryzacji. Jednym z obszarów działalności NASK jest wspieranie rozwoju ekspertów cyfryzacji, zapewnienie im warunków do poszerzania wiedzy, prowadzenia badań, rozwijania ścieżki kariery. NASK jest łącznikiem między etapem edukacji, szkoleń a zdobywaniem doświadczenia zawodowego uczestników programu, stażami.

Osoby, które ukończą program szkoleniowy przygotowany przez Google i SGH, zyskają także możliwość ubiegania się o jeden z 1200 płatnych staży w obszarze transformacji cyfrowej w polskich MŚP. W ten sposób z jednej strony młodzi ludzie zyskają szansę na rozwój nabytych kompetencji w praktyce oraz rozwój kariery, z drugiej zaś rodzime organizacje otrzymają potrzebne wsparcie w lepszym dostosowaniu się do współczesnego, bardziej cyfrowego świata.

Program szkoleniowy Umiejętności Jutra wystartował w kwietniu i potrwa do połowy lipca, a swoim charakterem przypominać będzie skondensowany program studiów podyplomowych, jednak skupiony w całości na wiedzy praktycznej. Dzięki temu, uczestnicy w krótkim czasie

otrzymają niezbędne umiejętności do rozwoju kariery. Co więcej, program został ułożony w taki sposób, aby jego absolwenci byli gotowi do wprowadzania realnych zmian w firmach.

W ramach programu pokazane i omówione zostanie szerokie spektrum narzędzi wykorzystywanych do transformacji cyfrowej i marketingu internetowego, w tym ponad 12 polskich rozwiązań. Szkolenie zawierać będzie także moduł dotyczący etycznego oraz inkluzywnego działania i projektowania w internecie.

Projekt pn. „Kariera Jutra” realizowany jest przez Naukową i Akademicką Sieć Komputerową - Państwowy Instytut Badawczy w ramach dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 z Osi priorytetowej IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działania 4.1 Innowacje społeczne.

Link: <https://pracodawcy.pl/umiejtnosci-i-kariera-jutra-najwiekszy-w-polsce-program-szkoleniowo-stazowy-dla-mlodych-ludzi/>

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, NASK